

ZASADY REALIZACJI PRAC DYPLOMOWYCH ORAZ PRZEBIEGU EGZAMINU DYPLOMOWEGO

na Wydziale Nauk Inżynieryjno-Technicznych

przyjęte przez Wydziałową Radę ds. Kształcenia w dniu 4 grudnia 2024 roku

I. WSTĘP

Zasady realizacji prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego przyjęte na Wydziale Nauk Inżynieryjno-Technicznych (WNIT) są dokumentem scalającym poszczególne zapisy i postanowienia dotyczące procesu dyplomowania (w tym zgłaszanie, opiniowanie, zatwierdzanie i wydawanie tematów prac dyplomowych, oraz realizację prac dyplomowych, złożenie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy) wskazane w podstawie prawnej. Zasady określają także wymogi formalne oraz kwestie edycyjne dotyczące prac dyplomowych.

II. ZASADY OGÓLNE

1. Zasady dyplomowania są określone w §47 – §53 Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim (załącznik nr 1 do uchwały nr 7 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 25 września 2024 r.), zwany dalej regulaminem, oraz w Zarządzeniu nr 149 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia zasad dotyczących składania pracy dyplomowej oraz warunków przystąpienia do egzaminu dyplomowego w Uniwersytecie Zielonogórskim.
2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
3. W pracy dyplomowej student powinien wykazać się w szczególności umiejętnością stosowania metod używanych w dyscyplinie, której dotyczy praca, umiejętnością właściwego korzystania ze źródeł bądź literatury w zakresie opracowanego tematu oraz umiejętnością właściwego zredagowania pracy, logicznej argumentacji, wyciągania poprawnych wniosków i formułowania tez.
4. Na Wydziale Nauk Inżynieryjno-Technicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego student wykonuje:
 - a) pracę inżynierską – na studiach I stopnia,
 - b) pracę magisterską – na studiach II stopnia i jednolitych studiach magisterskich.
5. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy (promotor). Zaleca się, aby promotorem pracy magisterskiej był nauczyciel akademicki na stanowisku profesora lub profesora uczelni. Jeżeli ten warunek nie jest spełniony, zaleca się, aby recenzentem pracy magisterskiej był nauczyciel akademicki na stanowisku profesora lub profesora uczelni. W przypadku kierunku *architektura* zasady powoływania promotora i recenzenta określa *Rozporządzenie MNiSW z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta* (DZ.U. 2019 poz. 1359).
6. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana, dopuszcza się wykonanie zespołowej pracy dyplomowej.
7. Temat pracy magisterskiej powinien być ustalony lub zaakceptowany przez promotora i podany studentowi do wiadomości co najmniej na dwa semestry przed planowanym zakończeniem studiów, zaś pracy inżynierskiej – co najmniej na semestr przed planowanym zakończeniem studiów.
8. W uzasadnionych przypadkach student w porozumieniu z promotorem może wnioskować do Dziekana o zmianę tematu pracy dyplomowej nie później niż przed rozpoczęciem ostatniego semestru studiów.
9. Pracę dyplomową stanowi praca pisemna lub opublikowany artykuł w czasopiśmie naukowym, lub praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, praca konstrukcyjna lub technologiczna.
10. W przypadku pracy dyplomowej w formie artykułu muszą być spełnione następujące warunki:
 - a) czasopismo, w którym opublikowano artykuł, znajduje się na wykazie czasopism punktowanych MNiSW jako przypisane do dyscypliny naukowej właściwej dla kierunku studiów i o przyznanej liczbie punktów co najmniej 40;
 - b) w przypadku artykułu współautorskiego, jako współautorów dopuszcza się jedynie promotora/promotorów.
11. Praca inżynierska musi zawierać rozwiązanie zawartego w celu pracy problemu o charakterze inżynierskim, z wykorzystaniem nabytej w toku studiów wiedzy oraz umiejętności zastosowania odpowiednich metod i technik. Praca inżynierska musi być zgodna z charakterystyką 6 poziomu PRK z uwzględnieniem kompetencji inżynierskich. Praca magisterska wymaga głębszej analizy o charakterze naukowym, popartej przykładami

i powinna potwierdzać, że autor potrafi wykorzystać i pogłębiać nabytą podczas procesu kształcenia wiedzę oraz zastosować metody naukowe do osiągnięcia celu pracy. Praca magisterska musi być zgodna z charakterystyką 7 poziomu PRK.

12. Praca musi być przygotowana w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów. Jeżeli kierunek jest przyporządkowany do kilku dyscyplin, praca musi być przygotowana w dyscyplinie wiodącej lub mieć interdyscyplinarny charakter w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.
13. Temat pracy musi być zgodny z kierunkiem studiów i powinien również mieścić się w obszarze wybranej specjalności, jeżeli w ramach danego kierunku studiów takie są przewidziane. Przy ustalaniu tematu pracy bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe promotora i studenta.
14. Praca dyplomowa może być przygotowana w języku obcym. Zgodę na napisanie pracy dyplomowej w języku obcym udziela Dziekan na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora.
15. Jeżeli praca dyplomowa jest przygotowana w języku obcym, należy pracę uzupełnić o stronę tytułową, spis treści i obszernie streszczenie (konspekt) napisany w języku polskim.
16. Etapy realizacji pracy dyplomowej przedstawiono w załączniku nr 1 (*Wybrane elementy zasad składania pracy dyplomowej*).
17. W przypadku, gdy praca dyplomowa realizowana jest na rzecz firmy (we współpracy z firmą), student jest zobowiązany do zawarcia umowy trójstronnej. Student jest zobowiązany dostarczyć umowę do Dziekana najpóźniej 14 dni od podjęcia tematu pracy.
18. Przed skierowaniem pracy do oceny przez recenzenta i promotora, praca podlega sprawdzeniu z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
19. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor/promotorzy oraz recenzent/recenzenci. Recenzje pracy dyplomowej są jawne z wyjątkiem pracy dyplomowej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Tekst recenzji publikowany jest w systemie StudNet.

III. ZATWIERDZANIE TEMATU PRACY DYPLOMOWEJ ORAZ PODJĘCIE TEMATU PRACY DYPLOMOWEJ

1. Terminy zatwierdzania tematów prac dyplomowych oraz podjęcie i realizacja pracy dyplomowej są określone przez Wydziałową Radę ds. Kształcenia w *Harmonogramie zatwierdzania, podjęcia i rejestracji prac dyplomowych na WNIT* (załącznik nr 2), zwany dalej harmonogramem.
2. Harmonogram jest ogłaszany do wiadomości studentów na tablicach informacyjnych oraz na stronie internetowej Wydziału.
3. Ustalanie i wybór tematów prac dyplomowych w danym roku akademickim realizowany jest w Instytutach, w terminach wskazanych w harmonogramie.
4. Dyplomant wysyła dane – temat pracy dyplomowej w języku polskim i angielskim oraz cel i zakres pracy poprzez formularz elektroniczny wg harmonogramu do Prodziekana ds. Studenckich. Studentom, którzy nie wysłali powyższych danych w terminie określonym w harmonogramie, temat pracy i promotora określa Dziekan w porozumieniu z właściwym dyrektorem instytutu.
5. Rozpoczęcie wyboru tematów będzie ogłaszane na stronie WNIT wg terminów wskazanych w harmonogramie.
6. Po zatwierdzeniu tematów prac dyplomowych przez Wydziałową Radę Programową właściwą dla kierunku studiów, promotorzy w porozumieniu ze swoimi dyplomantami zobowiązani są do przygotowania karty pracy dyplomowej (*Karta pracy dyplomowej* - załącznik nr 3) w terminie wskazanym w harmonogramie.
7. Podjęcie tematu pracy dyplomowej inżynierskiej lub magisterskiej przez studenta jest potwierdzane przez promotora wpisem do karty pracy dyplomowej.
8. Temat pracy wraz z danymi promotora przedstawiony w Karcie pracy dyplomowej rejestrowany jest w systemie Dziekanat przez pracowników odpowiedniego dla kierunku Biura Obsługi Studenta w terminie wskazanym w harmonogramie.
9. Zgodę na realizację zespołowej pracy dyplomowej wyraża Dziekan. W takim przypadku każdy ze studentów składa pisemny wniosek z opinią promotora zawierającą uzasadnienie realizacji pracy dyplomowej przez zespół studentów oraz wskazaniem wyraźnego podziału pracy na poszczególnych dyplomantów, tzw. samodzielnych wkładów poszczególnych studentów. Podanie należy złożyć do Dziekana nie później niż dwa tygodnie przed upływem terminu wyboru tematów pracy dyplomowej podanych w harmonogramie.

IV. REALIZACJA PRACY DYPLOMOWEJ

1. Realizacja pracy dyplomowej polega na: uczestnictwie studenta w zajęciach związanych z pracą dyplomową, samodzielnej pracy studenta i systematycznych konsultacjach z promotorem, samodzielnej redakcji pracy dyplomowej, zgodnie z zasadami określonymi przez Dyrektora Instytutu. Wzór strony tytułowej określa załącznik nr 4 zamieszczonym na stronie Internetowej Wydziału.
2. W razie dłuższej nieobecności promotora, która mogłaby mieć wpływ na niedotrzymanie terminu złożenia pracy dyplomowej przez studenta, a także z innych uzasadnionych powodów, Dziekan, w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu, wyznacza osobę, która przejmie obowiązki promotora. Zmianę odnotowuje się w karcie pracy dyplomowej oraz w systemie dziekanat.

V. AKCEPTACJA PRACY DYPLOMOWEJ PRZEZ PROMOTORA

1. Zaakceptowanie przez promotora pracy dyplomowej jest warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego w ostatnim semestrze studiów.
2. Termin składania pracy dyplomowej do promotorów celem uzyskania akceptacji wskazuje promotor pracy.
3. Warunkiem przyjęcia pracy dyplomowej przez promotora jest przedstawienie przez studenta karty obiegowej dyplomanta.

VI. KONTROLA W JEDNOLITYM SYSTEMIE ANTYPLAGIATOWYM

1. Student składa zaakceptowaną przez promotora pracę dyplomową w Biurze Obsługi Studenta nie później niż:
 - a) 15 lutego, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr zimowy,
 - b) 30 czerwca, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr letni.
2. Pracę dyplomową student składa w formie papierowej oraz w formie elektronicznej.
3. Student składa oświadczenie o samodzielnej realizacji pracy dyplomowej oraz zgodności formy wydrukowanej z elektroniczną zapisaną na nośniku elektronicznym - dołączone trwale zaraz po stronie tytułowej (*Oświadczenie o oryginalności pracy dyplomowej* – załącznik nr 5).
4. Jeżeli praca dyplomowa jest pracą zespołową, to każdy współautor przygotowuje oddzielnie jeden egzemplarz pracy w formie papierowej i jeden w formie elektronicznej. Ponadto, każdy współautor składa oświadczenie - dołączone trwale zaraz po stronie tytułowej, określające jego wkład i udział w opracowaniu przedłożonej pracy dyplomowej (*Oświadczenie o udziale w realizacji tematu pracy dyplomowej* – załącznik nr 6).
5. Przed złożeniem pracy dyplomowej u promotora student jest zobowiązany dopełnić formalności związanych z kontrolą pracy dyplomowej z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w systemie StudNet.
6. Dziekan na uzasadniony wniosek promotora lub wniosek studenta może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej nie dłużej niż do 30 kwietnia, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr zimowy i nie dłużej niż do 14 września, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr letni, w razie:
 - a) długotrwałej choroby studenta potwierdzonej zaświadczeniami lekarskimi,
 - b) niemożliwości złożenia pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn niezależnych od studenta.

VII. EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wymagań wynikających z programu studiów, w tym pozytywna ocena pracy dyplomowej.
2. Zrealizowana i zaakceptowana przez promotora praca dyplomowa podlega ocenie niezależnie przez promotora pracy oraz co najmniej jednego recenzenta.
3. Recenzentami prac dyplomowych mogą być nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy.
4. Oceny pracy dyplomowej dokonuje się zgodnie z formularzem recenzji w module PracNet.
5. Praca dyplomowa uznana jest za ocenioną pozytywnie, jeśli uzyskała dwie oceny pozytywne. W przypadku jednej oceny negatywnej Dziekan powołuje drugiego recenzenta.
6. Negatywnie oceniona praca dyplomowa nie może być przedstawiona ponownie.
7. Student ma prawo zapoznać się z ocenami promotora i recenzenta dotyczącymi złożonej pracy dyplomowej najpóźniej na trzy dni przed egzaminem dyplomowym.
8. Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja, licząca co najmniej trzy osoby, powołana przez Dziekana.

9. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, promotor/promotorzy oraz recenzent/recenzenci pracy dyplomowej. Promotor oraz recenzent nie może przewodniczyć komisji.
10. Zaleca się, aby przewodniczącym komisji był nauczyciel akademicki na stanowisku profesora lub profesora uczelni.
11. Termin egzaminu dyplomowego wyznacza Dziekan. Egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym osiemdziesięciu dni od daty złożenia pracy dyplomowej. Informacja o terminie egzaminu jest podawana zainteresowanemu studentowi nie później niż na 5 dni przed tym terminem.
12. Egzamin dyplomowy obejmuje: prezentację i dyskusję nad pracą dyplomową oraz sprawdzenie poziomu wiedzy studentów z zakresu kierunku studiów, a w szczególności z zakresu związanego z tematyką pracy dyplomowej.
13. Zagadnienia egzaminacyjne dyplomowe na kolejny rok akademicki opracowywane są przez Wydziałowe Rady Programowe właściwe dla kierunków w terminie nie później niż do 30 czerwca danego roku akademickiego. Zagadnienia te zamieszczane są na stronie internetowej Wydziału w terminie nie później niż do 15 października danego roku akademickiego.
14. Hasło dostępu do plików z zagadnieniami egzaminacyjnymi dostępne jest u promotora.
15. Z egzaminu dyplomowego sporządzany jest protokół, w którym komisja podaje:
 - a) ocenę pracy dyplomowej ustaloną na podstawie średniej arytmetycznej ocen promotora i recenzenta/recenzentów zaokrąglonej w górę do najbliższej oceny określonej w §22 ust. 1 Regulaminu Studiów,
 - b) ocenę egzaminu dyplomowego.
16. Oceny wystawiane są zgodnie ze skalą:
 - a) pozytywne: bardzo dobry (bdb, 5.0), dobry plus (db plus, 4.5), dobry (db, 4.0), dostateczny plus (dst plus, 3.5), dostateczny (dst, 3.0),
 - b) negatywne: niedostateczny (ndst, 2.0).
17. Wynik egzaminu dyplomowego i wynik studiów ogłaszane są przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej w obecności dyplomanta i członków komisji.
18. Po pozytywnie zdanym egzaminie dyplomant oraz promotor pracy wypełniają oświadczenie dotyczące udostępniania pracy dyplomowej (*Oświadczenie o udostępnianiu pracy dyplomowej* – załącznik nr 7).
19. Jeśli praca dyplomowa spełniła warunki:
 - a) została złożona w terminie określonym w regulaminie,
 - b) została oceniona przez promotora i recenzenta na ocenę bardzo dobrą (5,0),
 - c) autor pracy uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę bardzo dobrą (5,0),komisja egzaminu dyplomowego może dokonać nominacji pracy dyplomowej do konkursu „Najlepsza praca dyplomowa” organizowanego przez Wydział Nauk Inżynieryjno-Technicznych. W takim przypadku Przewodniczący komisji wypełnia kartę nominacji.
20. Zasady postępowania w przypadkach nie złożenia pracy dyplomowej w terminie, braku pozytywnej oceny z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, istotnej rozbieżności w ocenach promotora i recenzenta, negatywnej oceny pracy dyplomowej, negatywnej oceny z obrony pracy dyplomowej, nie stawienia się dyplomanta na obronie, określone są w §50-§53 i §60 regulaminu.

VIII. ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik nr 1: Wybrane elementy zasad składania pracy dyplomowej.
- Załącznik nr 2: Harmonogram zatwierdzania, podjęcia i rejestracji prac.
- Załącznik nr 3: Karta pracy dyplomowej.
- Załącznik nr 4: Strona tytułowa pracy dyplomowej.
- Załącznik nr 5: Oświadczenie o oryginalności pracy dyplomowej.
- Załącznik nr 6: Oświadczenie o udziale w realizacji tematu pracy dyplomowej.
- Załącznik nr 7: Oświadczenie o udostępnianiu pracy dyplomowej.